

[Leonhard Hansen.]

på loven, og jeg takker den højtærede socialminister, fordi han har genfremsat lovforslaget så betids, at det vil blive muligt at færdiggøre det i denne samling.

Med disse enkelte bemærkninger kan jeg anbefale lovforslaget, som jeg gerne vil betegne som et afgørende fremskridt, til tingets fortsatte velvillige behandling.

Axel Kristensen: Jeg kan ikke være enig med den ærede ordfører for socialdemokraterne (Leonhard Hansen) i, at dette er et godt lovforslag; jeg synes ikke, det er godt. Efter min opfattelse er det alt for omfattende. Jeg kan ikke se, at det er nogen særlig god idé i denne lov at samle alle problemer vedrørende arbejderbeskyttelse. Der er himmelvid forskel fra det ene til det andet, og man gør derved loven så omfattende, at den bliver uoverskuelig for de mennesker, som skal arbejde med den, og som skal til at lede i en sådan lov efter småting. Områder som landbrug og jordbrug kræver ikke nær de foranstaltninger som fabrikker, hvor man arbejder med maskiner, i støv og med giftige luftarter. Disse ting ligger så fjernt fra hinanden, at det er upraktisk at blande dem sammen.

Når man blander så mange ting sammen, bliver loven endvidere i høj grad en bemyndigelseslov, fordi man ikke kan sige noget konkret om tingene; ministeren og administrationen må så afgøre sagerne, når de kommer frem. Man har f. eks. i lovforslaget medtaget alt havnearbejde, lastning og losning. Det er områder så vidt forskellige fra almindeligt industrielt arbejde, at man, når man skal til at skrive bestemmelserne, må sige, at ministeren kan udstede regler for, hvordan der skal arbejdes her; man nøjes med en ganske simpel bemyndigelse. Dette må i sig selv være meget uheldigt, fordi det er væsentligt, når rigsdagen laver love, at den skaber regler, så befolkningen ved, hvad den har at rette sig efter, så den ganske jævne erhvervsdrivende, der ikke har særlig forstand på lovspidsfindigheder og henvisninger o. s. v., kan gå hen og købe loven hos boghandleren, slå op i den og læse, hvad han må, og hvad han ikke må. Jeg tør nok antyde, at det kan man ikke med det forhåndenværende lovforslag. Landets borgere er næsten nødt til at have specielt sagkyndige til at forklare dem, hvad de må, og hvad de ikke må, og det gør, at de i meget højere grad bliver prisgivet tilfældigheder og vilkårligheder hos administrationen, end de ellers ville blive.

Men udover dette rent principielle er det

efter min opfattelse på nærværende tidspunkt forkert at inddrage en masse store områder under denne lovgivning. Man lægger f. eks. kontorvirksomheder og detailhandel ind under loven, men hvilke opgaver foreligger der på dette område? Det eneste, man kan tænke sig og for alvor tale om, er lokalernes indretning med hensyn til luft og lys. Er der nogen som helst mulighed for i dag at ændre noget på det punkt? Vi kan ikke skaffe folk to værelses lejligheder at bo i; skulle vi så forestille os, at vi kunne påbyde en hel masse fine ting med hensyn til de eksisterende kontorer og butikker? Det vil jo bare blive til, at man kommer til at give dispensation for det hele. Derfor er det urimeligt på dette tidspunkt, med den økonomiske stilling, vi har, og den produktion, vi har, at komme med et paradeforslag som dette, der ikke indeholder nogen som helst realitet, fordi det ikke kan komme til at betyde nogen forandring. Den ærede ordfører for socialdemokratiet sagde, at lovforslaget var et led i genopbygningen. Ja, når landets økonomi er genopbygget, når vor produktionsevne er genopbygget, når vi er rigere, end vi er nu, så er det virkelig muligt at skabe bedre vilkår på mange områder, også på disse områder, men det er kun en skueret, når man kommer med det på denne måde.

Som jeg før sagde, er det ganske urimeligt også at lægge landbrugets virksomheder helt og holdent ind under loven, således som der er tale om her. Det vil, hvis man skal have noget reelt i denne sag, være ganske nødvendigt at følge den opdeling, man har i den gamle lovgivning, hvor man laver en lov for de erhverv, hvor der faktisk er en speciel risiko, og så lader ganske enkelte bestemmelser være almengyldige. De ganske almindelige maskinbeskyttelsesforanstaltninger må gælde i alle tilfælde; der skal virkelig være en rembeskytter på en rem, hvad enten det er i landbruget eller i en fabrik; det er da klart.

Endvidere er de arbejdstidsbestemmelser, man har sat ind, ganske urimelige. De er ganske i uoverensstemmelse med det levende livs vilkår; de hører slet ikke hjemme i loven, og de skal selvfølgelig ud.

Med hensyn til bestemmelserne om unges arbejde er det givet, at der må være en ganske afgjort forskel på, hvad arbejde det drejer sig om. Da vi sidst talte om det her, gjorde jeg opmærksom på, at jeg var vokset op på jorden, i et gartneri. Jeg ville være fattigere på alle områder, hvis jeg ikke fra dreng af havde fået lov til at bestille noget. Vi skal virkelig ikke lave lov, der lægger